

[Undervisningsministeren.]

rende og for så vidt også af de to øvrige grupper. Derfor indeholder nærværende lovforslag ikke et sådant krav.

De studerendes råd anerkendes efter lovforslaget som de studerendes interesseorganisation, der modtager tilskud fra staten til forskellige formål.

De studerendes råd har mulighed for at gennemføre en enhedsrepræsentation, hvis rådets vedtægter, som påpeget i bemærkningerne til paragrafferne 33 og 34, fastlægger, at de studerendes råd udgøres af de studerende, der er udpeget ved valget til de kollegiale organer, eventuelt suppleret med andre studerende efter rådets behov. En sådan ordning, som efter min vurdering er praktisk, blev foreslået af studenterrådet ved Københavns universitet i efteråret 1971 i forbindelse med forhandlingerne om studenterrådets deltagelse i valget til de styrende organer.

Undervisningsministeriets struktur- og rationaliseringsudvalg har i sin betænkning I foreslået, at der oprettes et direktorat for de videregående uddannelser imellem bl. a. de højere uddannelsesinstitutioner og undervisningsministeriet.

Der er endnu ikke truffet endelig beslutning om, i hvilket omfang udvalgets forslag skal gennemføres, men det er foreløbig min opfattelse, at der skal oprettes et sådant direktorat. Selve tilstedeværelsen af et direktorat skulle dels tjene til at lette koordineringen på landsplan af de forskellige videregående uddannelser, som befinder sig inden for og uden for denne lovs grænser. Det vil derfor i vidt omfang blive dette direktorat, der på undervisningsministerens vegne skal tage stilling til enkeltheder m. v. og i første omgang udøve mange af de funktioner, der i loven er tillagt undervisningsministeren. Et direktorat vil selvsagt ikke få videregående beføjelser i forhold til institutionerne end ministeren.

Til afslutning vil jeg gerne anføre, at et så vidtstrakt selvstyre som beskrevet i dette lovforslag findes der ikke magen til i Danmark på noget offentligt område.

De studerendes og de tekniske og administrative medarbejders samlede repræsentationsandel og kompetence gør Danmark til førende på dette område.

Selvstyrets første forudsætning er, at sty-

relsesloven sætter de højere uddannelsesinstitutioner i stand til at styre egne anliggender. Lovforslaget er udformet med henblik på at styrke institutionernes mulighed herfor.

Selvstyret er karakteriseret ved, at der på hver enkelt institution er et større antal kollegiale organer. Lovforslaget tilsigter at give klare grænser for kompetencedragningen og at give de trinløse organer kompetence til i tvivlstilfælde at afgøre kompetencestridigheder imellem trinlavere organer.

Imidlertid er der ikke i forslaget givet regler for alle tænkelige tilfælde — i så fald ville forslaget have haft tusindvis af paragraffer. De skrevne regler må derfor udfyldes med statutbestemmelser og forretningsordener m. v. Det er imidlertid heller ikke nok. Hvis en sådan styrelsesordning ikke ledsages af den fornødne gode vilje, vil systemet ikke kunne fungere eller i hvert fald kun meget dårligt.

Det ville være trist for nærdemokratiet, om det første og største af eksperimenterne skulle kunne ødelægge eller sinke nærdemokratiets udvikling på andre områder, fordi der kastes grus i maskineriet, eller fordi tiden bruges og misbruges til klager over petisserer.

Med disse ord tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg skal herved tillade mig at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om totalisatorspil*.

Tinget beskæftigede sig sidst med loven om totalisatorspil i 1971, da der gennemførtes en ændring af reglerne om, hvor stor en del af indskudssummerne ved totalisatorspil der skal anvendes til gevinster til spillerne.

I forbindelse med lovændringen blev det bestemt, at forslag til revision af loven skal forelægges folketinget i folketingssamlingen 1972-73.

I den betænkning, som folketingsudvalget afgav over lovforslaget i 1971, var det udtalt, at en revision af loven om totalisatorspil bør ske, når virkningerne af den i 1971 gennemførte ændring med rimelighed kan bedømmes på grundlag af væddeløbsbanernes regnskaber.

Med henblik herpå har jeg nedsat et em-

[Finansministeren.]
bedsmandsudvalg, der har fået til opgave at forberede en almindelig revision af loven om totalisatorspil.

Udvalgets kommissorium er aftrykt som bilag til det nu fremsatte lovforslag.

Da udvalget endnu ikke har afsluttet sit arbejde, foreslås det at udskyde revisionen af loven om totalisatorspil til næste folketingsssamling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poul Dam): På socialistisk folkepartis vegne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger mod inflationen.*

Det skulle ikke være nødvendigt at give en mere omfattende redegørelse for behovet for inflationsbekæmpelse. En stadig fremadskridende pengeforringelse medfører omkostningsforhøjelser til skade for erhvervslivets afsætningsmuligheder; den beskærer de aftalte lønningers købekraft mere, end nogen dyrtidsregulering kan råde bod på, og den rammer selvpensionister og småsparere på en måde, der må virke urimelig.

Inflationen er ikke noget isoleret dansk fænomen, men et fællesproblem for i hvert fald hele den vestlige verden. Det er imidlertid ingen undskyldning for at lade stå til. Visse prisstigninger, som kommer til os udefra, vil være uundgåelige, men de årsager, som det danske samfund kan påvirke, er der ingen grund til at ignorere.

Det er vigtigt, men også vanskeligt, at skelne mellem årsager og virkninger i en beskrivelse af inflationsproblemet. Der er således ingen tvivl om, at selve inflationsforventningen, der dels bygger på mange års erfaringer om stigende priser, dels er blevet til en passiv tro på, at der ikke er noget at gøre ved udviklingen, i sig selv styrker inflationen. Man foregriber kommende prisstigninger, bl. a. ved at efterspørge formentlig værdifaste formuegoder til priser, der ud fra den øjeblikkelige situation må anses for at være urimeligt høje, eller ved at stille løn-

krav, der til en vis grad kan kompensere et fremtidigt fald i reallønnen.

En systematisk antiinflationspolitik vil virke dobbelt, hvis der bliver tillid til, at den faktisk kan lykkes, d. v. s. at inflationen virkelig bringes under kontrol. Det er derfor af afgørende betydning, at der sættes ind over en bred front og ikke blot med mere isolerede foranstaltninger.

I forslaget har socialistisk folkeparti koncentreret sig om to hovedproblemer omkring inflationen, som hidtil ikke har været angrebet på tilstrækkelig energisk måde. De drejer sig begge om inflationsårsager, der er velkendt fra den økonomiske teori — nemlig det forhold, at der skabes købekraft, som ikke modsvares af produktion, eller med andre ord, at forbruget er større end de egentlige indkomster. Det muliggøres dels gennem lånoptagelse, som omsættes i forbrug, dels gennem omsætning af værdistigningsgevinster til forbrug. Det er vanskeligt at fremskaffe nøjagtige tal for det ikke indkomstbetingede forbrug, men det kan anslås til at være en del større end det danske samfunds årlige betalingsunderskud, d. v. s. at en effektiv indsats over for dette område skulle kunne bringe økonomisk balance i forhold til udlandet og fjerne samfundets lånebehov i hvert fald i det omfang, dette ikke er betinget af særlig krævende opgaver som f. eks. de planlagte store trafikinvesteringer.

Det lånebetingede forbrug muliggøres, ja, begunstiges, af den eksisterende ret til at foretage fradrag af renter af privat gæld i den skattepligtige indkomst. Den rente, som en låntager skal betale, reduceres faktisk med mindst halvdelen, når han kan trække den fra sin skattepligtige indkomst og derved spare et skattebeløb, vel at mærke beregnet efter marginals-kattens sats. Det er de øverste, dyreste indkomstkroner, som han slipper for at svare skat af. Resten af renten, altså under halvdelen, kan låntageren så sammenligne med den årlige værdiforringelse af lånebeløbet, sådan som den fremgår af inflationsforventningen.